

TÜRKİYE GÜVENSİZLİKTE DÜNYA LİDERİ: ÖRGÜTSÜZ, GÜVENSİZ, ASOSYAL 10-12-2015

'Türkiye'de ve Dünyada Vatandaşlık'

Raporu açıklandı. Rapora göre, 41 ülke arasında başkalarına en az güvenenler Türkiye'de yaşıyor. Vatandaşların siyasi ve toplumsal katılımı oy vermek ile sınırlı. Siyasi parti, gönüllü kuruluş ve derneklere üye olmayanların oranı yüzde 90.

"Türkiye'de ve Dünyada Vatandaşlık" raporu açıklandı. Rapora göre, 41 ülke arasında başkalarına en az güvenenler Türkiye'de yaşıyor. Yurttaşların siyasi ve toplumsal katılımı oy vermekle sınırlı. Siyasi parti, gönüllü kuruluş ve derneklere üye olmayanların oranı yüzde 90. Ortaya çıkan sonuçları değerlendiren Prof. Dr. Ali Çarkoğlu, sonuçlarda ortaya çıkan kültürün demokrasiye elverişli olmadığını ancak, umutlu olduğunu söyledi.

Sabancı Üniversitesi Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ersin Kalaycıoğlu ve Koç Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ali Çarkoğlu, Uluslararası Sosyal Saha Çalışmaları Programı (International Social Survey Program-ISSP) kapsamında, "Türkiye'de ve Dünyada Vatandaşlık" başlıklı bir rapor hazırladı.

58 ilde 1509 kişi ile yüz yüze görüşerek hazırlanan rapor açıklandı.

Rapor, Türkiye'de vatandaşlık, birey – devlet ilişkilerine dair algıları, beklentileri ortaya koyarken, 41 ülke ile Türkiye'deki durumu da karşılaştırıyor. Türkiye hariç diğer ülkelerin verileri 2014 sonuçları açıklanmadığı için 2004 yılındaki verilere dayanıyor.

TÜRKİYE'DE VATANDAŞLIK PROFİLİ

İyi vatandaşlık

Seçimde oy kullanmak, vergi vermek, yasalara uymak.

Hiçbir **sendikaya** üye olmayanların oranı

%89

Hiçbir **partiyeye** üye olmayanların oranı

%90

Rapora göre, Türkiye'de vatandaşlar 'iyi vatandaşlığı', seçimde oy kullanmak, vergi vermek ve yasalara uymak, farklılıklara saygı göstermek, maddi açıdan kötü durumda olanlara yardım etmek olarak tanımlıyor.

TÜRKİYE'DE VATANDAŞLIK PROFİLİ

"Benim gibi kimselerin hükümetin yaptıkları konusunda **söz hakkı yoktur**" görüşüne katılanların oranı

%49

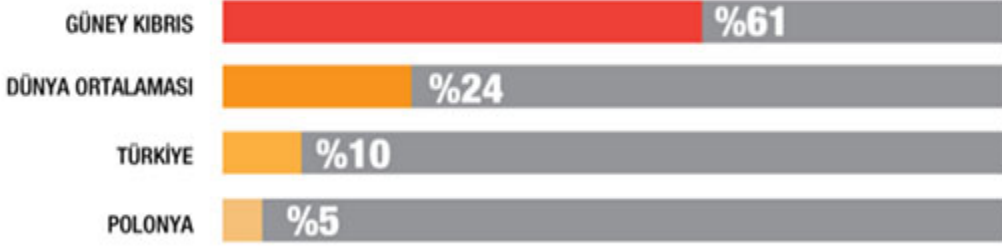
10 yıl önce de bugün de Türkiye'de **demokrasi yetersiz** diyenlerin oranı

%50

SİYASAL KATILIM OY VERMEKLE SINIRLI

Yurttaşların siyasal katılımı ise ABD, Britanya, İsviçre, İskandinav ülkelerinin çok gerisinde. Siyasal katılım oy vermek ile sınırlı. Toplu dilekçe vermek, toplantı ve gösteriye katılmak gibi protesto içerikli katılma eğilim Türkiye'de çok düşük. Araştırmaya katılanların sadece yüzde 14'ü toplu bir dilekçeye imza attığını söylüyor. Türkiye bu konuda 41 ülke arasında sondan altıncı. Oysa dünya ortalaması yüzde 45. Bu konuda vatandaş katılımının en yüksek olduğu ülke yüzde 90 ile Yeni Zelanda.

“SİYASİ GÖSTERİYE KATILDIM”

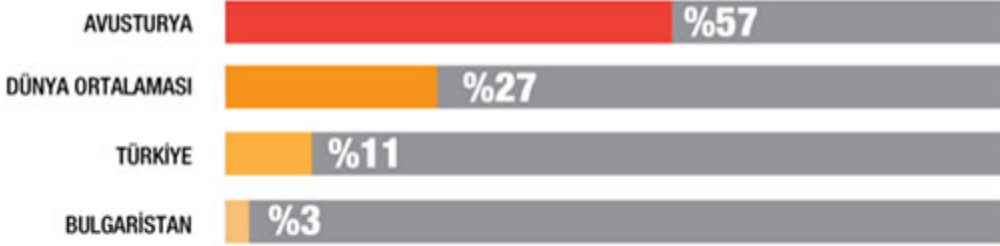
41 ülke arasında Türkiye sondan beşinci

İLETİŞİM DE SOSYALLEŞME DE AZ

Türkiye’de “Belirli ürünleri siyasal, etik ve çevresel nedenlerle boykot ederim” diyenlerin oranı da yüzde 11. Avusturta yüzde 57 ile vatandaş katılımı en yüksek ülke, yüzde üç ile ise Bulgaristan ise katılımı en düşük ülke.

“Siyasal gösteriye katıldım” diyenlerin en fazla olduğu ülke yüzde 61 ile Güney Kıbrıs. Yüzde 5 ile en az olduğu ülke de Polonya. Türkiye’de de siyasal bir gösteriye katıldığını söyleyenlerin oranı yüzde 10’da kalıyor.

“BELİRLİ ÜRÜNLERİ SİYASAL, ETİK VE ÇEVRESEL NEDENLERLE BOYKOT EDERİM”

41 ülke arasında Türkiye sondan dokuzuncu sırada

Türkiye kamu yetkilileri ile temas gibi etkinlikler içinde de yer almaktan çekinen çok geniş bir kitleye sahip. “Fikirlerimi ifade etmek için bir politikacıyla veya kamu görevlisiyle temas kurdum” diyenlerin oranı sadece yüzde 5. Dünya ortalaması ise yüzde 18. Bu konuda vatandaşların en etkin olduğu ülke yüzde 44 ile Kanada. Rapordaki dikkat çekici sonuçlardan biri de Türkiye’de toplumsal ve siyasal birliklere, gönüllü kuruluş ve derneklere üye olmayanların oranının yüzde 90 olması. Araştırmaya göre, “Vatandaşların hükümetlerin icraatlarına muhalif olduklarında, sivil itaatsizlik eylemlerine katılması önemli” diyenler yüzde 37.

“FİKİRLERİMİ İFADE ETMEK İÇİN BİR POLİTİKACIYLA VEYA KAMU GÖREVLİSİYLE TEMAS KURDUM”

‘SİYASETÇİ KİŞİSEL KAZANÇ İÇİN SİYASET YAPAR’

“Koşullar ne olursa olsun devletin demokratik haklara saygı göstermesi önemli” diyenler yüzde 57. “Benim gibi kimselerin hükümetin yaptıkları konusunda söz hakkı yoktur” görüşüne katılanların oranı da yüzde 49. Araştırmaya

göre Türkiye'deki vatandaşların yüzde 37'si "adil olmayan yasayı değiştirme gücü'nün olduğunu düşünüyor. Parlatentonun vatandaşın taleplerine ciddi şekilde eğilmesinin muhtemel olduğunu düşününlerin oranı ise sadece yüzde 21. "Çoğu zaman hükümettekilerin doğru olanı yaptıklarına güvenebiliriz" diyen vatandaşların oranı yüzde 33. Araştırmaya göre vatandaşların yüzde 51'i ise çoğu siyasetçinin sadece kişisel olarak siyasetten kazanç temin etmek için siyaset yaptığını düşünüyor.

TÜRKİYE'DE VATANDAŞLIK PROFİLİ

"Çoğu İnsan sizden yararlanmaya mı yoksa size adil davranmaya mı çalışır" sorusunda 41 ülke içinde en güvensiz Türkiye.

"Yararlanmaya çalışır diyenlerin oranı

%75

"İnsanlara güvenilir mi" sorusuna güvenilir diyenlerin oranı da sadece

%14

KİMSEYE GÜVENMİYORUZ

Araştırmaya göre dünyada en az başka insalara güvenen ülke Türkiye. "Çoğu insan sizden yararlanmaya mı yoksa size adil davranmaya mı çalışır?" sorusuna yüzde 75'i "yararlanmaya çalışır" diye cevap veriyor. Türkiye 41 ülke arasında bu oranla güvensizlikte birinci sırada. "İnsanlara güvenilir mi?" sorusuna "güvenilir" diye cevap verenlerin oranı da sadece yüzde 14.

Bu sonuçların daha önceki araştırmalarda da alındığını anlatan Prof. Dr. Kalaycıoğlu ve Çarkoğlu, Türkiye'deki yurttaşın tanımadığı insana karşı güveninin düşük olduğunu, kan bağı, memleket bağı, dini bağı söz konusu olduğunda güvenin arttığını vurguluyor. Çarkoğlu, tanımadığı insana güvenin yüksek olduğu ortamlarda demokrasinin geliştiğini vurguluyor. Kalaycıoğlu ise bu güven sorunun sivil toplumun gelişmesine de engel olduğunu belirtiyor. Güven az olunca dernekleşme, toplumsal ve siyasal birliktirliklere katılım da azalıyor.

DEMOKRASİNİN ARTMA BEKLENTİSİ YOK

Türkiye'deki demokrasinin kötü işlediğini düşünenlerin oranı ile iyi işlediğini düşünenlerin oranı hemen hemen aynı; her ikisi de yüzde 50. On yıl öncesine göre bu alanda süyük bir farklılık yok. Ancak "Bundan 10 sene sonra Türkiye'de demokrasinin ne kadar iyi işleyeceğini düşünüyorsunuz?" diye sorulduğunda beklenti çok da yüksek değil. Vatandaşın yüzde 39'u yetersiz işleyeceği görüşünde.

Türkiye'de sunulan kamu hizmetinde yolsuzluğun ne kadar yaygın olduğu da soruldu. Araştırmaya katılanların yüzde 18'i herkesin, yüzde 33'ü birçok kişinin yolsuzluğa bulaştığını düşündüğünü belirtti.

Ortaya çıkan sonuçları değerlendiren Prof. Dr. Ali Çarkoğlu, sonuçlarda ortaya çıkan kültürün demokrasiye elverişli olmadığını ancak karamsar olmadığını belirterek şöyle konuştu:

"Kültür kurumsal yapı tarafından şekillendirilebilir. Türkiye diğer ülkelerden çok farklı bir ülke değil. Ancak Türkiye'deki kurumsal yapılar çok zayıf ve manipülasyona açık olduğu için bu sonuçlarla karşılaşılıyor. Bu sonuçlar 'yapılacak çok iş var' çağrısı."

HABERLERİ TELEVİZYONDAN TAKİP EDİYORUZ

"Türkiye'de ve Dünyada Vatandaşlık" raporuna göre, Türk vatandaşlarının yüzde 20'si her gün, yüzde 16'sı haftada 3-4 kere gazete okurken, yüzde 61'i her gün, yüzde 17'siyse haftada 3-4 kez televizyonda siyasi haber izliyor.

Prof. Dr. Çarkoğlu, Sabancı Üniversitesinin Karaköy yerleşkesinde düzenlenen basın toplantısında, 13 Şubat-6 Nisan 2015 tarihleri arasında 58 ilde bin 509 denekle yüz yüze görüşülerek yapılan çalışmanın, vatandaşlığı tanımlayan, vergi verme, yasalara saygı, farklılıklara hoşgörü, seçimlere destek, dayanışma gibi hususlardaki, tutum, eğilim ve algılara ilişkin sorulara cevap vermeyi amaçladığını anlattı.

Araştırmaya göre, Türk vatandaşlarının yüzde 20'si her gün, yüzde 16'sı haftada 3-4 kere gazete okuyor.

Vatandaşların yüzde 61'i her gün, yüzde 17'si haftada 3-4 kez televizyondan siyasi haber izliyor. Katılımcıların yüzde 13'ü her gün, yüzde 10'u ise haftada 3-4 kez veya daha fazla radyodan siyasi haberleri dinlediğini belirtirken, vatandaşların yüzde 22'si her gün, yüzde 12'si de haftada 3-4 kez veya daha fazla internetten siyasi haberleri takip ediyor.

.....**TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA VATANDAŞLIK' RAPORU AÇIKLANDI: KİMSEYE GÜVENMİYORUZ8**

Aralık2016

"Türkiye'de ve Dünyada Vatandaşlık" raporu açıklandı. Raporu göre, 41 ülke arasında başkalarına en az güvenenler Türkiye'de yaşıyor. Vatandaşların siyasi ve toplumsal katılımı oy vermek ile sınırlı. Siyasi parti, gönüllü kuruluş ve derneklere üye olmayanların oranı yüzde 90.

Al Jazeera'den Umay Aktaş Salman'ın özel haberine göre, Sabancı Üniversitesi Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ersin Kalaycıoğlu ve Koç Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ali Çarkoğlu, Uluslararası Sosyal Saha Çalışmaları Programı (International Social Survey Program-ISSP) kapsamında, "Türkiye'de ve Dünyada Vatandaşlık" başlıklı bir rapor hazırladı.

58 ilde 1509 kişi ile yüz yüze görüşerek hazırlanan rapor bugün açıklandı. Rapor, Türkiye'de vatandaşlık, birey – devlet ilişkilerine dair algıları, beklentileri ortaya koyarken, 41 ülke ile Türkiye'deki durumu da karşılaştırıyor. Türkiye hariç diğer ülkelerin verileri 2014 sonuçları açıklanmadığı için 2004 yılındaki verilere dayanıyor.

Rapora göre, Türkiye'de vatandaşlar 'iyi vatandaşlığı', seçimde oy kullanmak, vergi vermek ve yasalara uymak, farklılıklara saygı göstermek, maddi açıdan kötü durumda olanlara yardım etmek olarak tanımlıyor.

Siyasal katılım zayıf

Vatandaşın siyasal katılımı ise ABD, Britanya, İsviçre, İskandinav ülkelerinin çok gerisinde. Siyasal katılım oy vermek ile sınırlı. Toplu dilekçe vermek, toplantı ve gösteriye katılmak gibi protesto içerikli katılma eğilim Türkiye'de çok düşük. Araştırmaya katılanların sadece yüzde 14'ü toplu bir dilekçeye imza attığını söylüyor. Türkiye bu konuda 41 ülke arasında sondan altıncı. Oysa dünya ortalaması yüzde 45. Bu konuda vatandaş katılımının en yüksek olduğu ülke yüzde 90 ile Yeni Zelanda.

Yetkilerle iletişim yok, sosyalleşme az

Türkiye'de "Belirli ürünleri siyasal, etik ve çevresel nedenlerle boykot ederim" diyenlerin oranı da yüzde 11. Avusturta yüzde 57 ile vatandaş katılımı en yüksek ülke, yüzde üç ile ise Bulgaristan ise katılımı en düşük ülke.

"Siyasal gösteriye katıldım" diyenlerin en fazla olduğu ülke yüzde 61 ile Güney Kıbrıs. Yüzde 5 ile en az olduğu ülke de Polonya. Türkiye'de de siyasal bir gösteriye katıldığını söyleyenlerin oranı yüzde 10'da kalıyor.

Türkiye kamu yetkilileri ile temas gibi etkinlikler içinde de yer almaktan çekinen çok geniş bir kitleye sahip. "Fikirlerimi ifade etmek için bir politikacıyla veya kamu görevlisiyle temas kurdum" diyenlerin oranı sadece yüzde 5. Dünya ortalamı ise yüzde 18. Bu konuda vatandaşların en etkin olduğu ülke yüzde 44 ile Kanada. Rapordaki dikkat çekici sonuçlardan biri de Türkiye'de toplumsal ve siyasal birliklere, gönüllü kuruluş ve derneklere üye olmayanların oranının yüzde 90 olması. Araştırmaya göre, "Vatandaşların hükümetlerin icraatlarına muhalif olduklarında, sivil itaatsizlik eylemlerine katılması önemli" diyenler yüzde 37.

"Siyasetçi kişisel kazanç için siyaset yapar"

"Koşullar ne olursa olsun devletin demokratik haklara saygı göstermesi önemli" diyenler yüzde 57. "Benim gibi kimselerin hükümetin yaptıkları konusunda söz hakkı yoktur" görüşüne katılanların oranı da yüzde 49. Araştırmaya göre Türkiye'deki vatandaşların yüzde 37'si "adil olmayan yasayı değiştirme gücü'nün olduğunu düşünüyor. Parlatonun vatandaşın taleplerine ciddi şekilde eğilmesinin muhtemel olduğunu düşününlerin oranı ise sadece yüzde 21. "Çoğu zaman hükümettekilerin doğru olanı yaptıklarına güvenebiliriz" diyen vatandaşların oranı yüzde 33. Araştırmaya göre vatandaşların yüzde 51'i ise çoğu siyasetçinin sadece kişisel olarak siyasetten kazanç temin etmek için siyaset yaptığını düşünüyor.

Dünyada başka insanlara en az güvenen ülke Türkiye

Araştırmaya göre dünyada en az başka insanlara güvenen ülke Türkiye. "Çoğu insan sizden yararlanmaya mı yoksa size adil davranmaya mı çalışır?" sorusuna yüzde 75'i "yararlanmaya çalışır" diye cevap veriyor. Türkiye 41 ülke arasında bu oranla güvensizlikte birinci sırada. "İnsanlara güvenilir mi?" sorusuna "güvenilir" diye cevap verenlerin oranı da sadece yüzde 14.

Bu sonuçların daha önceki araştırmalarda da alındığını anlatan Prof.Dr. Kalaycıoğlu ve Çarkoğlu, Türkiye'deki vatandaşın tanımadığı insana karşı güveninin düşük olduğunu, kan bağı, memleket bağı, dini bağ söz konusu olduğunda güvenin arttığını vurguluyor. Çarkoğlu, tanımadığı insana güvenin yüksek olduğu ortamlarda demokrasinin geliştiğini vurguluyor. Kalaycıoğlu ise bu güven sorunun sivil toplumun gelişmesine de engel olduğunu belirtiyor. Güven az olunca dernekleşme, toplumsal ve siyasal birliklere katılım da azalıyor.

Demokrasinin artma beklentisi yok

Türkiye'deki demokrasinin kötü işlediğini düşünenlerin oranı ile iyi işlediğini düşünenlerin oranı hemen hemen aynı; her ikisi de yüzde 50. On yıl öncesine göre bu alanda büyük bir farklılık yok. Ancak "Bundan 10 sene sonra Türkiye'de demokrasinin ne kadar iyi işleyeceğini düşünüyorsunuz?" diye sorulduğunda beklenti çok da yüksek değil.

Vatandaşın yüzde 39'u yetersiz işleyeceği görüşünde.

Türkiye'de sunulan kamu hizmetinde yolsuzluğun ne kadar yaygın olduğu da soruldu. Araştırmaya katılanların yüzde 18'i herkesin, yüzde 33'ü birçok kişinin yolsuzluğa bulaştığını düşündüğünü belirtti.

..... **IPSOS UN ARAŞTIRMASI**

<http://abcgazetesi.com/ipsos-arastirmasi-yeni-secimin-isareti-mi-5446.html>

IPSOS, 2015 yılında yaptığı Türkiye Barometresi araştırmasının sonuçlarını CNN TÜRK'te Ahmet Hakan'la Tarafsız Bölge programında açıkladı.

20 Kasım ile 7 Aralık arasında, 18-70 yaş aralığındaki kişilerle yüz yüze yapılan görüşmede katılımcılara, "Türkiye'nin şu anki durumundan memnun musunuz?", "Türkiye'nin yakın gelecekteki durumunun ne olacağı", başkanlık sistemi ve çözüm süreciyle ilgili görüşleri ve partilerin performansı soruldu.

IPSOS Türkiye Barometresi araştırmasından çıkan sonuca göre; HDP'yi başarısız bulanların oranı yüzde 67'ye yükseldi.

KATILIMCILARLA YÜZ YÜZE GÖRÜŞÜLDÜ

20 Kasım ile 7 Aralık arasında, 18-70 yaş aralığındaki kişilerle yüz yüze yapılan görüşmede katılımcılara, "Türkiye'nin şu anki durumundan memnun musunuz?", "Türkiye'nin yakın gelecekteki durumunun ne olacağı", başkanlık sistemi ve çözüm süreciyle ilgili görüşleri ve partilerin performansı soruldu.

BAŞKANLIĞA DESTEK YÜZDE 40'I BULMADI

Araştırmanın bir diğer çarpıcı sonucu ise, Erdoğan ve AKP'nin uzun süredir kamuoyunu ikna etmeye çalıştıkları 'başkanlık' sistemi konusunda. Toplumun yüzde 36'sı başkanlık sistemini desteklerken, 'deteklemiyorum' diyenlerin oranı ise yüzde 57.

HDP'Yİ BAŞARISIZ BULANLAR ARTTI

Ankette en dikkat çeken sonuç, 1 Kasım seçimlerinde kıl payı barajı geçen HDP'yi başarısız bulanlarına oranındaki artış oldu. Ağustos ayında HDP'yi başarısız bulanların oranını yüzde 58 seviyesindeyken, bu oranın aralık ayında yüzde 67'ye yükseldiği görülüyor. Araştırmada HDP'yi başarılı bulanların oranı ise yüzde 15 olarak belirlendi.

ERDOĞAN YENİDEN 'SEÇİM' DİYECEK Mİ?

Başkanlık konusunda doğrudan halk yoklamasına başlanacağını açıklayan Erdoğan'ın Meclis'te anayasa değişikliğini sağlayacak çoğunluğun bulunamaması halinde yeniden ülkeyi seçime götüreceği ihtimali dile getirilmeye başlandı. Son olarak CHP'li Muharrem İnce de bu görüşü dile getirdi. Anayasa değişikliğini referanduma götüreceğ çoğunluğun sağlanması durumunda bile, halkın başkanlık konusunda desteğinin yüzde 36'da kalması 'yeniden seçim' ihtimalini de düşündürüyor. Diğer yandan, HDP'nin performansı konusunda seçmenin desteğinin azaldığının ortaya çıkması da, olası bir yeniden seçimde HDP'yi baraj altında bırakarak başkanlık için gerekli anayasa değişikliğini tek başına yapmayı planlayan Erdoğan ve AKP'yi de yeniden seçim konusunda cesaretlendirebileceği tahmin ediliyor.

AK PARTİ PERFORMANSI

	%	Ağustos 2015	Eylül 2015	Aralık 2015
BAŞARILI		35	31	47
NE BAŞARILI NE BAŞARISIZ		17	9	16
BAŞARISIZ		44	58	36

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

CHP PERFORMANSI

	%	Ağustos 2015	Eylül 2015	Aralık 2015
BAŞARILI		18	25	20
NE BAŞARILI NE BAŞARISIZ		23	22	24
BAŞARISIZ		52	51	55

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

MHP PERFORMANSI

	% Ağustos 2015	Eylül 2015	Aralık 2015
BAŞARILI	13	17	11
NE BAŞARILI NE BAŞARISIZ	18	15	17
BAŞARISIZ	61	65	69

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

HDP PERFORMANSI

	% Ağustos 2015	Eylül 2015	Aralık 2015
BAŞARILI	22	18	15
NE BAŞARILI NE BAŞARISIZ	13	10	16
BAŞARISIZ	58	69	67

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

İşte çarpıcı sonuçlar...

TÜRKİYE'NİN ŞU ANKI DURUMUNDAN MEMNUNİYETİNİZİ İFADE EDER MİSİNİZ?

	% MEMNUNİYET DÜZEYİ
KASIM 2014	33
EYLÜL 2015	15
ARALIK 2015	39

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

TÜRKİYE'NİN YAKIN GELECEKTEKİ DURUMUNUN NASIL OLACAĞINI DÜŞÜNÜYORSUNUZ?

% İYİMSER BEKLENTİ DÜZEYİ

KASIM 2014	27
EYLÜL 2015	21
ARALIK 2015	35

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

TOPLUMSAL KAYGI

TOPLUMSAL KAYGI ENDEKSİ

KASIM 2014	115
EYLÜL 2015	141
ARALIK 2015	106

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

2016 YILINDA GENEL OLARAK TÜRKİYE EKONOMİSİNİN DURUMU SİZCE NASIL OLUR?

% Aralık 2015

DAHA İYİ OLUR	24
AYNI KALIR	42
DAHA KÖTÜ OLUR	31
CEVAP YOK/FİKRİM YOK	3

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

2016 YILI İÇİN KİŞİSEL EKONOMİK DURUMUNUZ NASIL OLUR?

	% Aralık 2015
DAHA İYİ OLUR	19
AYNI KALIR	48
DAHA KÖTÜ OLUR	29
CEVAP YOK/FİKRİM YOK	4

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

YATIRIM EĞİLİMİ

	YATIRIM ENDEKSİ
KASIM 2014	228
EYLÜL 2015	109
ARALIK 2015	173

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

YATIRIM EĞİLİMİ

	ALTIN	DÖVİZ	VADELİ HESAP
KASIM 2014	300	40	1.260
EYLÜL 2015	250	80	450
ARALIK 2015	420	160	660

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI SATIN ALMA EĞİLİMİ

TÜKETİM ENDEKSİ

KASIM 2014	215
EYLÜL 2015	173
ARALIK 2015	244

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

SOSYAL YAŞAM GÖSTERGELERİ

	Kasım 2014	Eylül 2015	Aralık 2015
DIŞARIDA YEME İÇME	399	388	401
SİNEMA	223	183	203
TİYATRO	47	56	63
TATİL KONAKLAMA	23	122	46

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

2016 YILINDA PLANLADIKLARIM

	% TOPLAM
ÇALIŞMA TEMPOMU ARTTIRMAK	41
HAYAT TEMPOMU YAVAŞLATMAK	32
AİLEME DAHA FAZLA VAKİT AYIRMAK	69
KENDİME DAHA FAZLA VAKİT AYIRMAK	67

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

SİZCE ŞU ANDA TÜRKİYE'DEKİ EN ÖNEMLİ SORUN NEDİR?

	2015				
	% Mart	Mayıs	Ağustos	Eylül	Aralık
TERÖR	6	5	28	57	34
EKONOMİ	53	50	24	12	20
KÜRT SORUNU	8	9	18	15	13
SURİYELİ SİĞİNMACILAR	2	7	6	2	8
DEMOKRASİ	5	5	5	4	5
HUKUK	5	2	1	1	3

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

HÜKÜMETİN ÇÖZÜM SÜRECİ İLE İLGİLİ POLİTİKASI" KONUSUNDAKİ DEĞERLENDİRMENİZİ ÖĞRENEBİLİR MİYİM?"

	% Kasım 2014	Eylül 2015	Aralık 2015
DESTEKLİYORUM	28	22	29
NE DESTEKLİYORUM NE DESTEKLEMİYORUM	15	14	19
DESTEKLEMİYORUM	53	60	50

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

BAŞKANLIK SİSTEMİNİ DESTEKLEYİP DESTEKLEMEDİĞİNİZİ BELİRTİR MİSİNİZ?

	% Ağustos 2015	Eylül 2015	Aralık 2015
DESTEKLİYORUM	31	24	36
DESTEKLEMİYORUM	62	72	57
CEVAP YOK/FİKRİM YOK	7	4	7

Ipsos Sosyal Araştırmalar Enstitüsü

HDP PİŞMANLIĞI: İŞTE O ANKET!

Giriş Tarihi: 4.1.2016 07:44 Güncelleme Tarihi: 4.1.2016 07:49 akşam gazetesi

ORC Araştırma Şirketi'nin özel araştırmada, HDP'nin Türkiye ortalamasının üzerinde oy aldığı ilçelerde nasıl eridiğini ortaya koydu.

AK Parti'nin tek başına iktidara gelmesini engellemek için 7 Haziran ve 1 Kasım'da HDP'ye oy veren Beyaz Türkler, bin pişman.

Bölgede yüzlerce sivilin hayatını kaybetmesine, yüz binlercesinin evlerini terk etmesine neden olan hendekleri savunan ve özerklik çağrısı yapan HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, kendisine oy veren Beyaz Türkler de şok etkisi yarattı.

Seçimden önce Demirtaş'ı programına çıkartıp türkü söylettiren Ahmet Hakan Coşkun, köşesinde sürekli övgüler yağdıran Ertuğrul Özkök, Demirtaş'ın son çağrısının ardından 'ihanete uğradıklarını' açıkladı.

Verdikleri oylarla HDP'nin Etiler, Bebek, Nişantaşı ve Cihangir'de Türkiye ortalamasının neredeyse iki katı oy almasını sağlayan İstanbul'un elitleri ise, HDP'den desteklerini geri çekti.

Çarpıcı sonuçlar çıktı

Son yaşananların ardından HDP'ye verdikleri yüksek oyla Türkiye'yi şaşkına çeviren Etiler, Bebek, Nişantaşı ve Cihangir'de araştırma yapan ORC Araştırma Şirketi çarpıcı sonuçlar elde etti. 29-30 Aralık tarihleri arasında çoğunluğu üst gelir grubundan oluşan Etiler, Bebek, Nişantaşı ve Cihangir semtlerinde 920 kişiyle yüz yüze görüşülerek yapılan anket, HDP'deki erimeyi gözler önüne serdi.

AK PARTİ VE CHP ARTARKEN HDP VE MHP ERİDİ

7 Haziran seçimlerinde CHP'ye oy verenler yüzde 58, HDP'ye oy verenler yüzde 18,1, AK Parti yüzde 12,5, MHP ise yüzde 7,6 çıktı. 1 Kasım seçimlerinde ise HDP ve MHP'de azalma buna karşın CHP ve AK Parti'de de artış görüldü. '1 Kasım'da kime oy verdiniz?' sorusuna katılımcıların yüzde 66,1'i CHP, yüzde 16,5'i AK Parti, yüzde 12'si HDP, yüzde 4,6'sı da MHP yanıtını verdi.

'Bugün seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz?' sorusuna da deneklerin yüzde 63,5'i CHP, yüzde 20,7'si AK Parti, yüzde 6,5 HDP, yüzde 4 MHP, yüzde 0,7 diğer, yüzde 4,6'sı da hiçbiri cevabını verdi.

DESTEKLER ÇEKİLDİ 18'DEN 6'YA GERİLEDİ

Araştırma söz konusu semtlerde 7 Haziran'da HDP'ye oy verenlerin oranı yüzde 18,1 iken, bu oranın 1 Kasım seçimlerinde 12'ye, hendek ve özerklik açıklamalarının ardından yarı yarıya düşerek yüzde 6,5'e kadar gerilediğini ortaya koydu. Katılımcılar desteklerini çekmelerinin nedeni olarak ise, HDP'nin terör örgütüne verdiği destek ve Selahattin Demirtaş'ın samimiysizliğini gerekçe gösterdiler.

PKK DESTEĞİ BİTİRDİ!

Araştırmada katılımcılara HDP'den neden desteklerini çektikleri de soruldu. 7 Haziran'dan 1 Kasım'a, 1 Kasım'dan bugüne HDP'ye oy verenlerin, oy vermektен vazgeçme nedenleri ise şöyle sıralandı; Deneklerin yüzde 62'si 'PKK'ya destek verdikleri için', yüzde 17,4'ü 'Selahattin Demirtaş'ı samimi bulmadığım için', yüzde 10,5'i 'HDP'nin PKK üzerinde yaptırım gücü olmadığını gördüğüm için', yüzde 7'si 'Çözüm ve istikrar için HDP'nin baraj geçmemesini istediğim için', yüzde 3,1'i ise 'Diğer' yanıtını verdi. **Akşam gazetesi**

ANKET ŞİRKETLERİ 1 KASIM SEÇİMLERİNDE YANILDI 01 Kasım 2015

<http://www.haberturk.com/gundem/haber/1147448-anket-sirketleri-1-kasim-secimlerinde-yanildi>

Kesin olmayan seçim sonuçları, anket şirketlerinin tahminlerinin dışında gerçekleşti

HABERTURK.COM

1 Kasım seçimlerinin ardından yapılan anketlerde de büyük farklar ortaya çıktı. Kesin olmayan sonuçlara göre hiçbir anket şirketi sonuçları tahmin edemezken, en yakın tahmin A&G araştırma şirketinden geldi.

Kesin olmayan seçim sonuçları, anket şirketlerinin yanıldığını ortaya koydu.

1 Kasım öncesi anketlere göre, AK Parti'nin alabileceği en düşük oy oranı için Sonar yüzde 40,5 derken, en yüksek oy oranı tahminini yüzde 47,2 oy oranı ile A&G araştırma şirketi yapmıştı.

CHP için en yüksek oy oranını KONDA yüzde 27,9 olarak tahmin ederken, en düşük oy oranını yüzde 25,3 ile A&G araştırma şirketi tahmin etmişti.

MHP'nin en düşük oy oranı için yüzde 13,5 ile A&G yaklaşırken, Sonar yüzde 15,2 oy oranı tahmininde bulunmuştu.

HDP için en düşük oy oranı için ORC, Gezici, A&G ve MAK yüzde 12,2 tahminlerinde bulunurken, KONDA yüzde 13,8 oy oranı tahmininde bulunmuştu.

"YANILDIK, ÖZÜR DİLERİZ"

Andy-Ar Araştırma Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı Faruk Acar, Habertürk'te yaptığı açıklamada, "Yanılmış ve yanılmış olduğ. Ama maalesef eđer yanıldıysak onları da yanılmış olduğ ve ben bizi izleyen Andy-Ar'a gúvenen ve bütún çözümlerimize teşekkür ediyorum ve özür de diliyorum. Bir hata olarak kabul ediyorum, yarından itibaren tabii ki hatanın ne olduğunu okumaya çalışacağız. Ama böyle bir sonuç bizim imkansız gördüğümüz bir sonuç. Bunu kabul etmem mümkün değil. Elimizde yüzbinlerce yapılmış çalışma var. Yarın daha iyi okumaya çalışacağız" dedi.

	AKPARTİ	CHP	MHP	HDP	DİĞER
SONAR	40,5	27,3	15,2	13,1	3,9
ORC	43,3	27,4	14,0	12,2	3,1
METROPOLL	43,3	26,9	14,8	13,4	1,6
GEZİCİ	43,0	26,1	14,9	12,2	3,8
A&G	47,2	25,3	13,5	12,2	1,8
KONDA	41,7	27,9	14,2	13,8	2,4
MAK	44,2	27,2	13,6	12,2	2,8
ANDY-AR	43,7	27,1	14,0	13,0	2,2

.....